

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 12.

Joulukuu.

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.

Vastaava.

Toim. sihteeri.

1908

XIII:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Joulurauha. — Ulkotöissä (kuvilla). — Matkoilta. — Sekeat kuuromykät Ruotsin kunin-
gattaren luona vieraana. — Huomautus asiamiehille. — Kuuromykkäin Lehti. — Tietoja koti-
maasta. — Ilmoituksia.

Joulurauha.

Tullut on taas vuoden suurin juhla: vapahtajamme Jeesuk-
sen Kristuksen syntymäjuhla.

Aina yhäti tervetullut, aina yhäti odotettu olet, kallis joului!
Löytyy sydämiä, jotka odottavat hartaudella sinua. Lapsuuteni
muistot vievät minut kauas, kauas entisiin aikoihin.

Olin silloin niin pieni, niin viaton. Illoitsin pienen sydäm-
meni koko voimalla, kun äitini kertoi, että tulee joului.

Laskin päivät, laskin yöt. Joka aamu ensityökseni kysyin
äidiltä: onko nyt se Joului? Viimein se saapui. Joka soppi
(nurkka) talossa puhdistettiin, tuotiin puhtaat oljet lattialle. Isot
siskot olivat valmistaneet kauniin olkikruunun (himmelin) oljista,
joka asetettiin kattoon. Illan kuluessa luki isäni uuden, ijäti uu-
den ja samalla tuon vanhan kertomuksen Jeesuksen syntymästä.
Minä olin pelkkänä korvana. Vihdoin minun pikku pääni vaipui
äidin polvelle. Hellävaroen kantoi äiti lapsensa puhtaille oljille.
— Minun täytyy suoraan tunnustaa, että uni pahnojen päällä
tuntui sanomattoman suloiselta. Joulurauha tuntui niin voimak-
kaasti kaikkialla. — Siitä on vuosia. Milloinkaan jälkeinpäin ei

joulurauha ole niin pyhälle ja suurelle tuntunut, kuin silloin viattomuuteni kevännä. Aina nyt on joulurauhassa jotakin särkynyttä, joitakin soraäänijä.

Jeesus tule nyt kuten ennenkin luoksemme pyhänä yönä. Ja anna meille joulurauhaa! Anna sellainen joulu, joka toisi rauhaa koko elämäämme, ja niin vielä kuoloman hetkellä voimme rauhassa lähteä!

Hulda Hakala.

Ulkotöissä.

Kuuromykkäin kasvatuksessa on erittäin tärkeätä, että oppilaat tietopuolisen opetuksen ohella saavat myöskin mahdollisimman paljon harjoitusta käytännöllisissä toimissa. Tarkoitus tietysti ei ole antaa mitään erityistä ammattiopetusta, koska sen aika tulee vasta kouluajan päätyttyä, vaan ensi sijassa totuttaa oppilaita siihen käsitykseen, että juuri ruumiillinen työnteko on kuuromyksille kuuluvaa. Koulumme tarjoavat monenlaisia tilaisuuksia käytännölliseen harjoitteluun, vaikka suotavaa kieltämättä olisi, että vielä enemmänkin keksittäisiin oppilaille sopivaa työskentelyä. Oheen on liitetty muutamia kuvia, joissa näemme erään kuurom. koulun (Oulun) oppilaita ulkotöissä.

Oulun koulu, jonka paikka muuten on kovin epäonnistuneesti valittu, sijaitsee karulla kivikkokankaalla, joka kasvaa ai-noastaan mäntyjä. Kun koulu tälle paikalle parisen vuotta sitten muutti, saattoi kohta havaita, että oli välttämätöntä ruveta koulun ympäristöä raivaamaan ja istutuksilla kaunistamaan. Mutta tämäpä ei ollutkaan mikään vähäinen työ. Sillä maan povi oli täynnä suurempia ja pienempiä kiviä. Ensimmäinen tehtävä oli siis niiden poistaminen. Pienet kivet saatiin irti vähemmällä vaivalla ja pikku oppilaiden voimilla, mutta suurempia voimanponnistuksia tarvittiin isojen kivien vääntämisessä. Siinä meneteltiin niin, että ensin luotiin maa kiven ympäriltä pois ja sitten työnnettiin kanget ja seipäät kiven alle ja ruvettiin sitä retuuttamaan.

Kauan siinä useinkin puuhata saatiin, mutta viimeinpä kivi nousi kun nousikin kuopastaan maan pinnalle. Puuha ei kuitenkaan vielä päättynyt tähän. Kivi oli myöskin saatava pois kuletetuksi, ja siinäpä pojille uusi voimanponnistus. Kivi vieräyteltiin vartavasten tekaistulle kantotelineelle ja joukko poikia lähti sitä rehaamaan kivikasaan, joita Oulun koulun seutuvilla joka paikassa näkee.

Kun maa vähitellen oli saatu kivistä puhdistetuksi, alkoi sen muokkaaminen. Ja toisenkin kerran siinä heilahti lapio ja

kuokka, ennenkuin maa oli mitenkuten kunnossa. Vielä laiha maa tarvitsi voimistustakin, ennenkuin siihen mitään saattoi istuttaa, ja sitä kuletettiin poikain tekemillä työntökärriillä.

Olipa vihdoinkin viimein päästy niin pitkälle, että maahan saatiin jotakin istuttaa. Tehtiin tarhoja ja lavoja ja niihin istutettiin kukkia, vihanneksia, pensaita, sekä ennen kaikkia perunoita, jotka tavallisesti hyvin kasvavat tuollaisessa soraisessa maassa. Ja hyvinpä ne todella kasvoivatkin. Sillä kun kesän loputtua taas palattiin kouluun, ilahutti silmää moni vihanta perunatarha

siinä, missä vielä äsken paistoi harmaa, karu kangas. Uutta hauskaa tilaisaisuutta ulkotöihin tarjosi sitten perunannosto. Sillä aikaa kun toiset oppilaat kuokalla avasivat tarhan, poimivat toiset perunamukulat $\frac{1}{2}$ hl. mittaan, millä ne sitten kannettiin kellariin.

Paljon puuhaa on ollut sen vähäisen alueen raivaamisessa, mikä koulun hallussa on. Nyt on tarkoitus pyytää kaupungilta osa viereistä mäkeä lisäksi. Ja jos se saadaan, niin siinä taas tarjoutuu runsaasti työtä, ennenkuin paikalle on saatu vaatimatonkaan puisto. Paljon todellakin kysytään työtä ja ponnistuksia, ennenkuin kaikki Suomen kankaat on viljelyskelpoisiksi saatu. Kasvakoon maamme kuurom. koulujen oppilaistakin sellaisia hel-

littämättömiä työmiehiä, jotka isänmaamme raivaamiseen ottavat osaa, niin että heihinkin saatetaan sovittaa suomalaisen runoilijan sanat:

»Suomalaisen kuokka, aura
Kyntäneet on Suomenmaan,
Kasyoi vehnä taikka kaura,
Maa on meidän perkaamaa.»

K. E. K.

Matkoilta.

(Jatkoa.)

Alavieskasta tulin kesäk. 27 p:nä *Nivalaan*, jonne 10 kuuromykkää oli saapunut jumalanpalvelukseen. Kaikkiaan löytyy siellä 15 kuuromykkää. Näistä on ainoastaan 2 käynyt koulua, yksi käy, nyt jo mahdollisesti 2. Suurin osa siis on koulunkäymättömiä. Kun jumalanpalveluksen päätyttyä olimme koolla pappilassa ja silloin koetin kuuromykille selittää Jumalan sanaa ja keskustella ja kysellä siitä, niin huomasin sen sangen vaikeaksi, jopa mahdottomaksi. He eivät ole saaneet oppia. He elävät henkisesti pimeydessä.

Vielä ikävämmältä tuntui kuuromykkäin tila *Haapajärvellä*, jossa olin 28 p. Siellä on 12 kuuromykkää. Ei yksikään näistä ole käynyt kuurom. koulua. Seurakunnan entinen kirkkoherra ja kappalainen olivat koettaneet heille jonkinlaista rippikouluopetusta antaa. Herian ehtoollisellekin heidät oli laskettu. Mutta kun he eivät olleet oppineet edes tuntemaan kirjaimia, vielä vähemmin sormiaakkosia, eivätkä siis osanneet yhtään lukea tai kirjottaa ja hyvin vaivallisesti viittoja, niin ei heidän tilansa ollut tuskin yhtään parempi kuin koulunkäymättömien. Pari poikkeusta löytyi. Kolme toimitettiin kouluun. Useimmat olivat jo yli kouluijän. Jumalanpalveluksessa oli läsnä 8 kuuromykkää.

Seuraavana päivänä pidin jumalanpalveluksen *Reisjärven*

kirkossa, johon oli saapunut 5 kuuromykkää. Kaikkiaan on Reisjärvellä 6 kuuromykkää. Näistä käy puolet, siis 3, nyt jo koulua.

Pihtiputaalle saavuin heinäk. 1 p:nä. Sielläkin on 13 kuuromykkää, ja niistä ainoastaan 4 on käynyt tai käy koulua. Suurin osa on kuitenkin laskettu Herran ehtoolliselle. Osa näistä on jo vanhoja ihmisiä. Kovin ikävältä tuntui, kun niin vähän voi heitä ilahuttaa. Eiväthän he ymmärrä paljon mitään, kun eivät ole saaneet mitään oppia.

Muuten, kuten lukija tietää, oli heinäkuun 1 ja 2 p:nä eduskunnan vaalit. Keskisuomessa oli näihin aikoihin »agitaattoreja» liikkeellä aivan vilisemältä. Kun jobonkin taloon tai mökkiin poikkesin tiedustellakseni kuuromykkiä, jätti talonväki usein työnsäkin tullaksensa kuulemaan, minkä puolueen »agitaattori» minä olin ja mitä minulla oli sanottavaa. Sanoin »agiteeraavani» kuuromykkiä kouluihin. »No se, se nyt kannattaakin 'akiteerata'», sanoi minulle kerran muuan vanha ukko, joka nähtäväst oli jo kyllästynyt kuulemaan puolueagitaattoreita. — Melkein joka pitäjästä sainkin aina jonkun kuuromykän »agiteeratuksi», toimitetuksi, kouluun.

Huonosti oli *Kivijärvelläkin* kuuromykkäin laita. Olin siellä 3 p:nä. Siellä on 11 kuuromykkää ja näistä on vain yksi käynyt koulua. Muut 10, joista vanhin on 49 vuotias, sitä nuorempi 44 vuotias ja muut 32—13 ikä-vuosien välillä, ovat koulunkäymättömiä. Kaksi olin tilaisuudessa toimittamaan kouluun. Synkkä on siellä pimeys.

Karstulassa, jossa jumalanpalvelus oli 5 p:nä, löytyy 10 kuuromykkää; 3 on käynyt koulua. Vain 3 oli saapunut kirkkoon, jossa jumalanpalvelus pidettiin. Kokoonnuimme kumminkin vielä iltapäivänäkin kunnantupaan. Hauskaa oli taas tavata kuuromykkiä, joiden kanssa saattoi keskustella ihmisen tärkeimmästä asiasta. — Heiltä sain kuulla eräästä kuuromykästä nuorukaisesta, joka ei ollut käynyt koulua ja jonka luona juuri ehtisin käymään. Hänen luokseen oli mentävä erään järven yli, joka on noin 5—6 km. leveä. Pari pientä poikaa souti minut veneessä järven yli. — Mutta »mykkä Erkki» — siksi häntä sanottiin — ei suostunut lähtemään kouluun. Hän on köyhä. Kunnalta olisi pyydetty apua. Mutta ei hän tahtonut. — Poika

raukka ei ymmärtänyt omaa parastansa. — Monet ihmiset eivät ymmärrä omaa parastaan esim. kun Jumala kutsuu heitä, mutta he eivät tahdo Hänen kutsuansa noudattaa.

Saarijärvellä on 13 kuuromykkää. Vanhin niistä on 58 vuotias, nuorin 26 vuotias. Jumalanpalveluksessa oli läsnä 4.

Pyhäjärvellä oli 9 kuuromykkää, joista 7 on koulunkäymätöntä. Olin tilaisuudessa käymään 4 kuurom. luona. Yhden sain toimitetuksi kouluun. Toinen, jonka luona kävin, oli hiukan heikkomielinen, ollut ennen kunnan hoidokas, mutta elätti nyt itsensä palveluksella.

Kärsämäellä on 10 kuurom., kaikki koulunkäymättömiä. Kolmea yritettiin saada kouluun Kurikkaan.

Haapavedellä on 9 kuurom. Näistä on 6 käynyt koulua.

Nyt olen luetellut niin monta pitäjää ja kuinka monta kuuromykkää, koulunkäymätöntä ja koulunkäynnyttä niissä löytyy, että pelkään jo jonkun lukijan, tuskastuneena tällaiseen kuivaan luettelemiseen, odottavan jotakin huvittavampaa lukemista. — Mutta hyöty ennen huvia. Mitäkö hyötyä tästä on?

On niin paljon keski-ikäisiä ja vanhoja kuuromyikkiä, jopa verrattain nuoriakin, jotka ulkonaisesti tulevat toimeen. Heitä kiitetään ahkeriksi työihmisiksi. He tekevät raskasta työtä. Sitä todistavat kovat, käsnäiset kämmenensä ja tiukka piirre suupielissä. He eivät napise. He eivät osaa sitä tehdä. Ja mitä on heidän palkkansa? Kova »vuode» jossakin likaisessa pirtin louskossa, tai ulkona hatarassa aitassa —, nuku siellä kesät, talvet —, hiukan ryysyjä kurjan ruumiinsa verhoksi ja niukka kannikka, särpimenä isännältä ynseyttä, kansapalvelijoilta pilkkaa ja konnankoukkuja loppumattomiin. — Siksi onkin kurttuaisilla kasvoilla alakuloinen ilme. Siksi katseessa surun kyynel. Tuo katse — se puhuu niin paljon. Se sanoo, mitä suu ei voi sanoa. Se kertoo työstä, kärsimyksistä, köyhyydestä, pilkasta. — Se on unohdetun orporaukan, mailman lapsipuolen sydäntävihlova, pitkä, loputon hätähuuto ja rukous: »tulkaa, te parempi osaiset, antakaa meille edes muruja täysinäisiltä pöydiltänne!

Me näemme ihmisten menevän kirkkoon. Mitä varten? Jotakin aavistamme.

Me näemme outojen voimien pauhaavan ilmassa päämme

päällä; näemme ja tunnemme, kuinka silloin kaikki vapisevat, etsivät turvaa, pakenevat.

Meidät täyttää kauhu.

Me näemme ihmisen kuolevan, kylmenevän ja kätkehtävän maan multa. Meissä on jokin aavistus. Tuonne joudumme kerran. — Kamalan kylmä ja kolkko on hauta. Tuska täyttää sydämemme.

Elämä ympärillämme, kaikkialla, on arvoitus. Kuolema on arvoitus.

Me elämme pimeydessä. Meitä peloittaa. Tuokaa meille valoa! Hälventäkää pimeyttä! Tulkaa, neuvokaa meitä! Opettakaa meitä! Säälikää meitä! Älkää salliko meidän elää ja kuolla pimeydessä!»

J. V.

Sokeat kuuromykät Ruotsin kuningattaren luona vieraina.

(Erästä ruotsalaisesta lehdestä.)

Vennersborgin kaupungissa Ruotsin maalla on koulu sokeille kuuromykille ja sokeille tylsämielisille. Koulun johtaja, rouva E. Nordin matkusti 10 oppilaansa kanssa viime marraskuun 3 p:nä Vennersborgista Tukholmaan. Tukholmassa järjesti hän näyttelyn, jossa näyteltiin oppilasten tekemiä töitä. Näyttelyssä oli myös suuri huone, jossa nuo 10 oppilasta tekivät parhaillaan työtä, että ihmiset näkisivät millä tavalla kuuromykkiä sokeita ja tylsämielisiä sokeita opetetaan ja miten paljon he voivat oppia tekemään käsitöitä y. m. Nähtävinä oli paljon kankaita, nauhoja, harjoja j. n. e. 11 kangaspuut olivat työssä. Niissä istuivat oppilaat kutomassa.

Näyttelyssä kävi paljon ihmisiä. Ja he ihmettelivät kovin sokeitten kuuromykkäin töitä. Jo ensimmäisenä päivänä tuli Ruotsin kuningatar Viktoria näyttelyyn. Voitte ajatella, kuinka uteli-jaiksi oppilaat tulivat, kun heille sanottiin: tervehtikää Ruotsin

kuningatarta! Kuningatar viipyi näyttelyssä 1 tunnin ajan. Hän meni jokaista kangaspuuta katsomaan ja tervehti jokaista oppilasta. Kaikki oppilaat saivat koetella kuningattaren käsiä ja vaatteita. Eräs pieni Malla-niminen 11 vuoden vanha, iloinen ja viisas sokea km., sai koetella kuningattaren kasvojakin! Sitten saivat sokeat tylsämieliset laulaa kuningattarelle. He lauloivatkin kauniisti. — Eränä päivänä kutsui kuningatar kaikki oppilaat ja heidän opettajattarensa suureen kuninkaan linnaan. Mikä ilo ja kunnia! Kuningatar käski Mallan tuomaan nukkensa mukanaan, sekä erään sokean tylsämielisen pojan Joosefin — huuliharppunsa (soittokone johon puhalletaan). Niin lähti koko tämä omi-
tuinen joukko kuninkaan linnaan. Kl. 4 i. p. istuivat he kaikki juhlallisesti komeassa huoneessa kullatuilla tuoleilla, joissa oli silkkikankaasta istuimet ja odottivat kuningatarta. Malla piti nukkea sylissään. Joosefilla oli huuliharppu valmiina kädessä, että jos tarvitaan soittoa. Nyt astui kuningatar suuresta ovesta sisään iloisen ja ystävällisen näköisenä. — Lapset nousivat, kumarsivat ja tervehtivät kukin omalla tavallaan. Kuningatar antoi kätensä heille koetettavaksi. Mutta Malla tuli niin rohkeaksi, että hän pyysi saada laskea, kuinka monta rannerengasta kuningattaren kädessä oli, sekä tutkia millä tavalla kuningattaren hame oli ommeltu ja minkälaiset pitsit hänen hihoissaan oli; Malla sanoi, että hän ompelisi nukelleen aivan samanlaisen hameen, kuin kuningattarella oli. — Sitten sokeat tylsämieliset lauloivat kuningattarelle, lausuivat runoja ja kertoivat satuja, mitä muistivat. — Nyt vietiin oppilaat suuren pöydän ympärille. Eräs opettaja oli opettanut Joosefille, että kuningatarta pitää puhutella sanomalla: »teidän majesteettinne». Nyt Joosef muisti tuon opetuksen ja kysyi kuningattarelta: »saanko minä tavata herraa teidän majesteettianne». Joosef olisi siis tahtonut puhutella kuningastakin. Joosef kysyi myös tahtoisiko kuningatar ottaa toisen puolen hänen pullastaan (vehnäleivästään), sillä pulla oli niin kovin suuri, ettei Joosef jaksanut yksin sitä syödä. Kuningatar ei tahtonut jakaa Joosefin pullaa, vaan pani hänen taskunsa täyteen makeisia. Sitten ilmoitti Joosef »täti teidän majesteettilenne», ettei hänellä milloinkaan ole ollut messinki torvea soitettavana. Silloin jakoi kuningatar kaikille sokeille tylsämielisille kaikenlaisia soitto-koneita.

He tulivat hyvin iloisiksi ja onnellisiksi. Eräs Kustaa-niminen poika sanoi: »tänä iltana minun pitää paljon kiittää Jumalaa; toista jouluaattoilta en nyt enää pyydäkään».

Mutta Malla tyttö käveli ympäri huoneessa ja koetteli huonekaluja, seiniä, kuvanveistoksia, kalliita taide-esineitä y. m. Kun hän tapasi kipsistä veistetyt tytön kuvan, niin rupesi hän koko sydäimestään nauramaan ja iloitsemaan.

Vähän ajan perästä läksivät oppilaat pois. Mutta kuningatar lupasi, että kun hän vast'edes matkustaa Vennersborgissa päin, niin hän tulee katsomaan sen koulua.

Kahden päivän perästä kutsui Ruotsin vanha, jalosydäminen leskikuningatar Sofia kaikki oppilaat luokseen Ulriksdal'in linnaan. Sinne ajoivat he hevosilla ja vaunuilla.

Vennersborgin koululle lahjoittivat sitten Ruotsin kuningas ja kuningatar 1,000 kruunua ja leskikuningatar 1,000 kruunua rahaa (1,000 kruunua = 1,400 mk. Suomen rahaa).

Oppilaat eivät varmaan milloinkaan unohda sitä matkaa.

Tietoja kotimaasta.

Aistivalliskoulut. Osittaista virkavapautta on myönnetty Kuuromykkäinkoulun opettajattarelle Augusta Schalienille ensitulevan joulukuun 20 päivään (sijaisina toimivat opettajatar Aili Rydman ja johtajatar Ida Dahlström) sekä Tuurun kuuromykkäinkoulun opettajattarelle Helene Arrheniukselle kuluvan lukukauden ajaksi, sijaisena opettajatar Aina Hellström.

Turun kuuromykkäinkoulun odettajattarelle Tekla Holmströmille on myönnetty osittaista virkavapautta lukien 1 p:stä joulukuuta 1908 kuluvan lukukauden loppuun asti. Sijaiseksi on määrätty ylioppilas neiti Ellen Drake.

Neiti Martha Vesterlund on määrätty toistaiseksi hoitamaan opettajattaren tointa Turun kuuromykkäinkoulun sisäänottoluokan rinnakkaisluokalla.

Osittaista virkavapautta on myönnetty Kuopion kuuromykkäinkoulun opettajattarelle Naema Helsingiukselle kuluvan syyslukukauden loppuun. Sijaisiksi ovat määrätty rouva Aili Rydman ja neiti Martha Borg.

Opettaja O. J. Himaselle on annettu valtakirja käsitöiden, kaunokirjoituksen ja piirustuksen opettajavirkaan Mikkelin kuuro-mykkäinkoulussa.

Kuuromykkä tyttö kansanopistossa. Maria Husu, entinen Lempäälän kuuromykkäkoulun oppilas ja mainitun seurakunnan Lehtokylästä kotoisin, on äskettäin otettu oppilaaksi Uudenkirkon kansanopistoon. — Viip.

Junan alle joutui marrask. 18 p. Viialan ja Toijalan ase-
main välillä radalla kulkeva kuuromykkä työmies N. Veijola, Viia-
lasta, sillä seurauksella että vasen jalka polven alapuolelta katkesi
ja kasvoihin tuli pienehköjä haavoja. Kun rautatienlääkäri oli
haavat sitonut, vietiin loukkaantunut Tampereen sairaalaan,

S. ja A. Bovallius'en kuuromykkäkodista Pieksämäen Nik-
karilassa laskettiin lokakuussa pois seuraavat oppilaat:

Amanda Savolainen,	saanut palveluspaikan	opettaja Tuunasella
		Säkkijärvellä,
Anna Lipponen	»	» karjanhoitajana Haapa-
		koskella,
Iida Wallius	»	» Turun km. koulun asu-
		malaitoksessa,
Anna Kylliäinen	»	» Hoviniemen tilalla, Jo-
		roisissa,
Anna Jurvonen	»	» Karilan tilalla Mikkelin
		pitäjässä,
Maria Halkola	»	työpaikan Helinin leipomossa Tam-
		pereella,
Miina Vävyinen	»	» km. pesulaitoksessa Hel-
		singissä,
Ingrid Holmström	on mennyt kotiinsa,	
Marfa Väistö	»	»
Miina Turunen	»	»

Oppilaiksi on otettu seuraavat:

Alma Räisänen Joroisista, Alina Iivanainen Kuopiosta, Eeva
Myllylä, Saloisten kappelista, Anna Nevalainen Pielisjärvellä, Alma
Jalava Ypäjältä, Iida Penttinen Virtasalmelta, Henriikka Kinnu-
nen Leppävirralta, Tiina Härmä Kuopiosta, Iida Kivenkorva Vesi-
lahdelta ja Eufemia Pekkala Rovaniemeltä.

Hauskan raittiusiltaman vietti Turun km. r. yhdistys mar-
raskuun 1 p:nä. Iltamaan, jonka ohjelman k. mykät itse olivat
laatineet, oli saapunut hyvin runsaasti osanottajia. Iltama oli

samalla muistojuhla vuosi takaperin säädetyn kieltolain kunniaksi. Kieltolaista puhui rouva Virtanen naisille ja hra A. Wilkki miehille. Kertomuksia, pila- ja leikkipuheita pidettiin useampia. Suurta sääliä herätti juopon vaimon surullinen elämäntarina, joka esitettiin hyvin havainnollisesti. Toivehikkain mielin raittiusaatteen lopulliseen voittoon saamisesta erosi jokainen tästä onnistuneesta iltamasta.

Lapsi polttanut riihen. Perjantaina lokak. 8 p. paloi Ylihärmässä taloll. Juho Keskituvan omistama ahdoksessa oleva riidirakennus. Rakennuksen oli sytyttänyt tuleen talon 6-vuotias *kuuromykkätyttö*. — Palanut rakennus oli vakuutettu Ylihärmän kunnan palovakuutusyhtiössä 300 markasta; vahinko on paljon suurempi. — Tamp. San.

Jatkokurssit entisille puhekoulun oppilaille toimeenpannan Turun km. koulussa ensi tammikuun 3 päivästä alkaen ja kestävät ne 10 päivää. Kehoitamme km. runsaasti menevän sinne. Katsokaa tarkemmin ilmoitusta tämän lehden loppupuolella.

Joululehtemme on nyt valmis. Km. opettajat ja muutamat km:t itsekkin lähettivät kauniita, hyviä kirjoituksia. Tuli niin monta kirjoitusta etteivät kaikki sopineet, mutta ne painetaan Km. lehteen vast'edes. Kuvia on hankittu myös. Ja tilauksia on tullut kovin paljon. Ilolla olemme nähneet, että koko Suomen km. maailma nousi omää Joululehteänsä tilaamaan ja ostamaan. On ollut suuri nautinto lukea kaikkia niitä kortteja, kirjeitä ja tilauslistoja, joita km:t itse ovat tänne lähettäneet. Kiitos niistä! Kiitos avustanne, asiamiehet! Kiitos terveisistä ja onnentoivotuksista! Kiitos, kiitos! Näemme, että joululehden saaminen on teille rakas ja toivottu. Kunpa nyt lehtemme voisi olla kaikille iloksi! Sitä toivomme. Tuokoon se joululuva ja jouluiloa jokaisen tilaajan kotiin lähellä ja kaukana Suomen saloilla. Suurella kiireellä parhaillaan lehtiä lähetämme, että jokainen sen saisi jouluksi. Vast'edes ilmoitamme tarkemmin kuinka monta kappaletta niitä meni kaupaksi.

Vihitty. Raumalta ilmoittaa Maria Sundvall meille, että hänet vihittiin avioliittoon huhtikuun 12 p. 1908 km. puusepän Mikael Salmin kanssa. Heidän osoitteensa on: Rauma, Kritzin puusepäntiike.

Kuuromykkäinlehden tilauksia Iisalmella ja ympäristöllä ottaa vastaan kirjapaino-oppilas Taavetti Soininen, osoite Akunkatu 19, Iisalmi.

Lahjoitus. Km. koulun opettajatar, neiti Hilda Åkerstedt-vainaa Porvoosta, määräsi eläessään, että hänen kuolemansa jäl-

keen pitää hänen rahoistaan jakaa 3,000 mk. hänen entisille oppilailleen. Nykyään on noita varoja jaettu sillä tavalla, että 30 neiti A:n entisistä oppilasta on saanut kukin 100 mk. Vainaja oli itsekkin km. Pitkin elämänsä oli hän palkastaan säästänyt ja säästänyt ja nyt voi hän säästämillään varoilla tehdä niin monta km. iloiseksi. Kiitollisina ja siunaten muistelevat avun saajat entistä opettajatartansa.

Viipurista kirjoitetaan meille, että siellä otettiin kadulta kiinni kuljeksiva km, poika, ehkä 12—18 vuoden vanha. Hänellä oli likaiset ja rikkinaiset vaatteet. Ei kukaan tuntenut häntä. Hänet vietiin poliisikamariin. Sitten on kuulutettu kirkoissa ja ilmoitettu sanomalehdissä sekä kysely: mistä sellainen poika on tullut Viipuriin? Ei ole kukaan vastanut mitään. Eräänä päivänä tahtoi kuvernööri tutkia poikaa. Km. Jubo Pykäläinen kutsuttiin myös silloin kuvernöörin luo, että jos hän ymmärtäisi pojan viittauksia. Poika ei osannut lukea, eikä kirjoittaa. Mutta viittaamalla Jubo Pykäläinen ymmärsi että pojan isä asuu kaukana idässä päin, ja on ehkä Puolan maasta kotoisiin. Isä oli kovin paha ja julma. Silloin poika läksi pois kodista. 5 miestä ottivat hänet mukaansa junaan rautatielle ja ostivat hänelle piletin. Matkalla poika nukkui vaunuun, silloin miehet menivät pois. Ja kun poika heräsi oli hän yksin vieraassa maassa, johon juna oli tuonut hänet. Ei tiedä kuinka kauan poika on kulkenut täällä Suomessa. Mutta noin 2 kuukautta lieene hän ollut Viipurin vankilassa. Nyt kuvernööri lähetti hänet Pietariin; ehkä poliisit siellä löytävät hänen vanhempansa ja poika pääsee kotiinsa. — Kesällä kuulumme Lappeenrannassa olevan samanlaisen pojan. Ehkä tämä on sama poika.

Palkittu palvelija. Keisarillisen Suomen Talousseuran bronssimitalin 10-vuotisesta uskollisesta palveluksesta on annettu Mikkelin kuuromyökkäinkoulun vahtimestarille *Herman Sténille*.

Mitalin antoi sunnuntaina koulun juhlasalissa oppilasjoukon ja opettajakunnan läsnäollessa koulun johtaja, puhuen tilaisuudessa muutamia mieleenpainuvia sanoja.

Voimisteluseura on perustettu Viipurin km. yhdistyksen jäsenten keskuuteen. Harjoituksia pidetään keskiviikkona ja lauantaina. Vast'edes lupaavat Viipurin km:t tulla kilpailemaan muitten urheilijain joukkoon. Toivotamme voimistelijoille pysyvää innostusta ja onnea!

Viipurin km. yhdistys on muuttanut Vahtitorninkadun N:o 19, siellä pidetään ompeluseura joka tiistai- ja perjantai-iltana, kirjoitetaan meille.

Arpajaiset pitää Helsingin km. auttajayhdistys ensi helmi-kuussa vanhojen kuuromykkäin turva- ja työkodin perustamista varten.

Tietoja Turusta. Anton Ruusuvaara, joka vaimonsa kanssa muutti jo viime keväänä Porista Turkuun, tekee työtä »Sammon» virvoitusjuomatehtaassa. — Aukusti Helminen Tampereelta ja Anian Nyman Hankoniemeltä ovat syksykesästä saakka tehneet työtä useissa jalkineliikkeissä Turussa. — Aleksanteri Laatikainen on päässyt puusepän oppiin Paimioon herra Ernvall'in luo. — Heikki Vieno on muuttanut Helsingistä Turkuun ja tekee työtä Boman'in tehtaassa. — Parasta olisi etteivät km:t muuttaisi Turkuun kitjoitetaan sieltä. Ei ole siellä helppo saada työtä. — Kuuromykkä kivipainaja Rudolf Valdemar Elovaara varasti marrask. 20 p. Turun kansakoulun etehisestä 2 paria kalosseja. Asiata tulee tuomari tutkimaan käräjissä ja varas saa rangaistuksen. — *Sunnuntaina 15 päivänä marrask.* klo 2 päivällä piti km. matkapappi pastori K. Nyman jumalanpalveluksen ja Herran p. ehtoolisella käynnin kaupungin kuuromyckille Turun tuomiokirkossa. Toimitas tapahtui kuuromykkäin viittomakielellä, jota hra Nyman käyttää hyvin tottuneesti ja ymmärrettävästi. Iltapäivällä vihki hän avioliittoon kuuromyckät Amanda Nokkolan ja Johan Valeniuksen Turun kaupungista, sekä piti vielä kuuromykkäin yhdistyksessä hengellisen puheen. Sangen tyytyväisiä olivat kuuromyckät matkapappiinsa ja toivovat hänen taas pian saapuvan takaisin virkistävään yhdessäoloon.

Täältä matkusti hra Nyman Paraisten kuuromykkäin luo.

Uusi Aura.

Myyjäiset pidettiin Helsingin km. yhdistyksessä jouluk. 2 päivä. Siinä myytiin ompeluseuran tekemiä töitä. Ostajia oli paljon ja puhdasta voittoa saatiin noin 1,000 mk.

Kuuromykkäin Lehden tilaajien luku on ilahuttavassa määrässä lisääntynyt. Lehteä leviää tänä vuonna enemmän kuin edellisinä vuosina koskaan. Painos on nimittäin nykyään 922 kappaletta.

Km. lehti leviää enin seuraaviin *kaupunkeihin*: Tampere 120, Turku 64, Kuopio 61, Oulu 46, Helsinki 45, Viipuri 30, Jyväskylä 21, Lappeenranta 20, Kajaani 19, Mikkeli 16, Hämeenlinna 16, Vaasa 12, Rauma 10, Sortavala 9, Pori 8, Iisalmi 8, Joensuu 7, Kotka 5, Pietarsaari 5, Savonlinna 4, Lahti 4, Nurmee 5, Salo 3, Naantaali 2, Kemi 2, Raahe 1 ja Porvoo 1. *Maaseudulle*: Polvijärvi 12, Inkeroinen 10, Johannes 9, Pyhäjärvi V. I. 9, Kiikka 8, Pieksämäki 7, Ilmajoki 7, Ruokolhti 7, Ikaalinen 6, Rääkkylä 6, Rautjärvi 6, Räisälä 6, Koivisto 5, Jääski 5, Huitti-

nen 5, Forssa 5, Varkaus 4, Kurikka 4, Orimattila 4, Vesilahti 4, Loimaa 4, Syväoro 4, Kangasniemi 4, Kirvu 4, Pornainen 4, Rautalampi 4, Parikkala 3, Kannus 3, Kurkijoki 3, Kaukola V. 1. 3, Särkisalmi 3, Mäntyharju 3, Joutsa 3, Juuka 3, Jalasjärvi 3, Vainikka 3, Ylistaro 3, Aura 3, Antrea 3, Kausala 2, Kokemäki 2, Kuortane 2, Kiuruvesi 2, Kiihtelysvaara 2, Lapua 2, Loppi T. 1. 2, Toholampi 2, Rovaniemi 2, Hämeenkyrö 2, Eura 2, Eurajoki 2, Sääminki 2, Imatra 2, Daalintehdas 2, Mäntsälä 2, Otava 2 ja Urjala 2. Sen lisäksi menee moniin paikkoihin yksityisiä lehtiä.

Rauhallista Joulua ja onnellista Uutta Vuotta

toivottaa kaikille lukijoilleen

Kuuromyökkäin Lehti.

Ilmoituksia.

Huomautus asiamiehillemme!

Olisi toivottavaa, että asiamiehet ja ystävät koittaisivat saada kuuromyökkäin lehdelle yhä enemmän tilaajia, niin että se leviäisi jokaisen k.-mykän kotiin, johon sitä ei vielä ole tilattu, ja että tilaajia tulisi myöskin lehdelle kuulevien, k.-mykkäin asiaa harastavien joukosta.

Tilaushinta on 1: 50 penniä vuodessa. Joka on hankkinut 10 tilaajaa, hän saa itselleen yhden lehden ilmaiseksi. Joka hankkii 20 kpl:ta, saa tietysti kaksi lehteä ilmaiseksi j. n. e. Siis kii-ruhtakaa hankkimaan Km. lehdelle paljon tilaajia.

Pyydämme myös, että tilaajat ja asiamiehet heti tammikuun alussa tekisivät tilauksensa.

Kuuromyökkä,

raitis ja siivo suutarin työntekijä saa työtä allekirjoittaneen jalkineliikkeessä Pieksämäellä. Vastaus lähetetään kirjeessä

Aatami Hiltuselle

os. Pieksämäen asema.

Kihloissa.

Matilda Lahdensuu

Matti Teitto

Otava.

19 5/9 08

Lappeenranta.

Tilaus-ilmoitus.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

ilmestyy vuonna 1909 kuten ennenkin joka kuun alussa. Tilaushinta on 1 marka 50 penniä vuosikerralta. Tämän summan voi myös postimerkeissä (mieluummin 10 pennin postimerkeissä) lähettää toimitukselle. Tilauksia voi tehdä maan kaikissa postikontto-reissakin.

Lehden, jonka julkaisee Suomen kuuromyökkäinliitto, tarkoituksena on tarjota maan suomea puhuville kuuromykille sivistävää, hyödyllistä ja huvittavaa lukemista sisällöltään uskonnollista ja muunkinlaista, kuulumisia kotimaisista ja ulkomaisista kuuromykkäkouluista, uutisia, tiedonantoja, ilmoituksia j. n. e.

Jotta lehti tulisi yhdistäväksi siteeksi maan suomalaisten kuuromykkien kesken, on välttämätöntä, että nämä avustavat lehteä. Pyydämme sentähden ja toivomme, että kuuromykät lehden toimitukselle lähettävät tietoja itsestään ja muista kuuromykistä, työstä, jolla he itsensä elättävät, harrastuksista, jotka heitä innostavat j. n. e. Kuuromykkäin opettajia, vanhempia ja holhoojia kehoitamme kaikin voimin kannattamaan tätä yritystä.

Kuuromykkäin lehdelle antavat ensi vuonna apuaan samat km. opettajat ja ystävät kuin ennenkin. Suomen kuuromykkäinliitolta toimekseen saanut:

J. Sundberg,

Huugo Nyberg.

Vastaava toimittaja.

Turun kuuromykkäin koulussa toimeenpannaan

Jatkokurssit

entisille puhekoulun oppilaille ensi tammikuun 3 p. ja kestävät 10 päivää. Ne, jotka tahtovat kurssisiin ottaa osaa, ilmoittakoot siitä ja tarkan osoitteensa ennen joulukuun viidettätoista päivää opettaja H. A. Jukolalle, osoite: Turku, Venäjänkirkkokatu 28.